

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/54015 GK 42

Sayı : 30671023-610- **482**
Konu : Soru Önergesi (7/54015)

28.12.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.11.2021 tarihli ve 908204 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Saliha Sera KADIGİL SÜTLÜ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/54015 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni (2 sayfa)

**İstanbul Milletvekili Sayın Saliha Sera KADIGİL SÜTLÜ'ye Ait 7/54015 Esas Numaralı
Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni**

Bakanlığımız tarafından çocuklarımızın ve gençlerimizin sağlıklı gelişimini temin etmek amacıyla; çocuklarımızın üstün yararı ilkesi doğrultusunda risklere karşı güçlü ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yürütülmektedir.

Çocuklarımızın yüksek yararı ve toplumsal ahlaki yapımızın korunması önceliğimizdir. Bakanlık olarak çocuklarımızın ruhsal, psikolojik ve fiziksel gelişimlerini etkileyecek her türlü olumsuz içerik ile mücadele edilmektedir.

Kitapların çocuklara uygun olmayan, zararlı içerik bulundurması durumu 1117 sayılı Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kanunu'nun 1 inci maddesinde 18 yaşından küçüklerin maneviyatı üzerinde muzır tesir yapacağı anlaşılan mevkute ve mevkute tanımına girmeyen diğer basılmış eserler şeklinde açıklanmış olup, anılan Kanun'da muzır nitelik arz eden kitaplara ilişkin uygulanacak sınırlamalara yer verilmiş ve anılan Kanun kapsamındaki kararların oluşturulacak bir kurul tarafından alınması hüküm altına alınmıştır.

1117 sayılı Kanunda 21.04.2021 tarihli ve 73 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yapılan değişiklikle Bakanlığımız bünyesinde Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu oluşturulmuştur. Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulunun basılmış eserlerin 18 yaşından küçükler için muzır olduğu hakkında karar verme ve müstehcenlik suçu ile ilgili olarak yargı organlarına resmi bilirkişilik yapmak görevleri bulunmaktadır.

Bakanlığımıza bağlı Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu; basılmış eserleri 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunundaki genel amaç ve temel ilkeler çerçevesinde inceleyerek 18 yaşından küçüklerin maneviyatı üzerinde muzır tesir yapıp yapmayacağına karar vermekle görevlidir.

Kurul, 18 yaşından küçüklerin maneviyatı üzerinde muzır tesir yapacağı anlaşılan mevkute ve mevkute tanımına girmeyen diğer basılmış eserleri re'sen inceleyebileceği gibi, resmi makamlar ile gayeleri içinde çocuk ve gençlerin korunmasına yer veren derneklerin, kadın ve basın dernek ve kuruluşlarının başvurularını da inceleyerek karara bağlar. Fikri, içtimai, ilmi ve bedii kıymeti haiz olan eserler bu Kanunun kapsamı dışındadır.

Küçükler için muzır olduğuna karar verilmiş basılmış eserlerin sahiplerine, sorumlu müdürlerine ve telif hakkı sahiplerine, basılmış eserlerin küçüklerin maneviyatına muzır olduğu kurulca tebliğ edilir ve anılan Kanun'un 4 üncü maddesin hükmü uygulanır.

Sansür; "her türlü yayının, sinema ve tiyatro eserinin hükümetçe önceden denetlenmesi işi, sıkı denetim", otosansür ise; "kişinin veya kurumların kendi kendilerini kısıtlaması" olarak tanımlanmakta olup işbu tanımlar uluslararası literatürde ve düzenleyici metinlerde de aynı şekilde değerlendirilmektedir.

Diğer yandan, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesindeki "Çocuğun Üstün Yararı İlkesi", bu ilkenin uygulanmasında devletlere yüklenen sorumluluklar ile Sözleşme hükümlerinin tüm uluslararası sözleşmelerin üstünde olduğuna dair Sözleşme hükmü birlikte değerlendirildiğinde, yapılan incelemelerin korunmaya çalışılan üstün yararlar uyumu açısından önem taşımaktadır.

Çocuklar için zararlı olduğu değerlendirilen içeriklere ilişkin dilekçe, e-posta ve telefon vb. kanallardan Bakanlığımıza bildirimde bulunmaktadır. Bu durum, kişilerin kendilerine sunulan bilgi kaynaklarının içeriklerine ilişkin görüşlerini beyan etme ihtiyaçlarının olduğunu ve

başvuru yollarının da bu ihtiyacı gidermede gerekli olduğunu göstermektedir. İhbar hatlarının, koruyucu ve önleyici politikalarda toplumsal farkındalık faktörünü güçlendirmesi nedeniyle gerekli olduğu değerlendirilmektedir.

Bakanlığımıza, vatandaşlarımızdan farklı yollardan gelen bildirimlerin tek elden toplanabilmesi amacıyla internet ortamında yer alan çocuklar açısından zararlı içeriklerin bildirilebilmesi için BİP ve WhatsApp ihbar hatları oluşturulmuştur. Vatandaşlarımız aynı zamanda, web üzerinden ve e-posta yoluyla da çocukları ilgilendiren konularda ihbarda bulunabilmektedir.

İhbar hatlarının kuruluş ve işleyişinde Bakanlığımızın mevcut kaynakları (personel, malzeme, teknik donanım vb.) kullanılmıştır. Gelen ihbarlar alanında uzman personel tarafından konusuna göre ivedilikle değerlendirilmekte, gerekli kurumlar arası yönlendirmeler yapılmakta, kurumsal anlamda gerekli iş ve işlemler başlatılmaktadır.

1117 sayılı Kanun kapsamında yapılan incelemelerin ihbar hattı ile bir ilintisi bulunmamaktadır.